



# အသည်းရောင်အသားဝါ(စီ) ရောဂါဒဏ်ကြောင့် သိကောင်းစရာ



- ★ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါဖြစ်ကာ ကိုယ်ခံအားပေါ်မူတည်၍ ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်အတွင်း သာမန်ရောဂါလက္ခဏာများသာ ခံစားရပြီး ပျောက်ကင်းသွားနိုင်သလို နှစ်ပေါင်းများစွာ နာတာရှည်အသည်းရောင်အသားဝါ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။
- ★ Global Hepatitis Report (2017) အရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသန်းပေါင်း ၇၁ သန်းခန့်အထိ နာတာရှည် အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါခံစားနေရပြီး နှစ်စဉ် လူပေါင်းခုနစ်သိန်းခန့်မှာ အသည်းရောင်အသားဝါ(စီ) ရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲဖြစ်သော အသည်းခြောက်ခြင်းနှင့် အသည်းကင်ဆာရောဂါများ ဖြစ်ပွားကာ သေဆုံးလျက်ရှိပါသည်။
- ★ (၂၀၁၅) ခုနှစ် စစ်တမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ စုစုပေါင်း၏ ၂.၇၁% သည် အသည်းရောင် အသားဝါ (စီ)ရောဂါ ခံစားနေရပါသည်။

## ရောဂါလက္ခဏာများ

- ◆ ဖျားခြင်း၊ မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း။
- ◆ အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ဗိုက်အောင့်ခြင်း။
- ◆ ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း။
- ◆ အသားဝါခြင်း၊ မျက်လုံးဝါခြင်း။
- ◆ အဆစ်အမြစ်များ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း။



## အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုး ကူးစက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ



အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ပိုးပါသော သွေးသွင်းမိခြင်း။

ရောဂါပိုးပါသောအိမ်များဖြင့် ဆေးထိုးခြင်း၊ သွေးဖောက်ခြင်း၊ နားဖောက်ခြင်း၊ အပ်စိုက်ခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်း။



ရောဂါပိုးရှိသောသူနှင့် သွားတိုက်တံ၊ သွားကြားထိုးတံ၊ မုတ်ဆိတ်ရိတ်စား အတူတူသုံးခြင်း။



ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသူနှင့် အကာအကွယ်မဲ့ လိင်ဆက်ဆံခြင်း။



ရောဂါပိုးရှိသောမိခင်မှ ကလေးသို့ ကူးစက်ခြင်း။



မိခင်နို့ရည်မှသော်လည်းကောင်း၊ အစားအစာ၊ ရေ၊ သာမန် ပွေဖက်ခြင်း၊ နမ်းရှုံ့ခြင်းစသည်တို့မှ မကူးစက်တတ်ပါ။

## အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုး ကူးစက်ခံရနိုင်ခြေရှိသူများ

- ➔ သွေးကြောအတွင်းသို့ အကြောဆေးထိုးလေ့ရှိသူများ၊ သွေးသွင်းကုသမှုခံယူလေ့ရှိသူများ၊
- ➔ မူးယစ်ဆေးဝါးသွေးအကြောအတွင်းသို့ သွင်းလေ့ရှိသူများ၊
- ➔ လုပ်ငန်းခွင်တွင် သွေး(သို့) သွေးနှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများဖြင့် ထိတွေ့မှုရှိသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊
- ➔ ရောဂါပိုးရှိသူမိခင်မှမွေးဖွားသောကလေးများ၊ (မရှိသလောက်နည်းပါး)
- ➔ ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသူနှင့် အကာအကွယ်မဲ့ လိင်ဆက်ဆံမှုရှိသူများ၊ လိင်ဆက်ဆံဖော် များသူများ၊
- ➔ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးလေ့ရှိသူများ၊
- ➔ နားဖောက်လေ့ရှိသူများ၊

## အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါကာကွယ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

- ✓ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ပိုးအတွက် ကာကွယ်ဆေး မရှိသဖြင့် ကူးစက်မခံရအောင်ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်၊
- ✓ သွေးနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မှုမရှိစေရေး အထူးဂရုပြုရန်၊
- ✓ မလိုအပ်ဘဲဆေးထိုးခံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန်၊
- ✓ ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးပုလင်းစသည့် ချွန်ထက်ပစ္စည်းများအား စနစ်တကျကိုင်တွယ်ရန်၊ စွန့်ပစ်ရန်၊
- ✓ တစ်ခါသုံး ဆေးထိုးအပ်ကိုသာ အသုံးပြုရန်၊
- ✓ ရောဂါပိုး(Malaria, HIV, Syphilis, HCV နှင့် HBV) ကင်းစင်ကြောင်း စစ်ဆေးထားပြီးဖြစ်သော သွေးကိုသာ သွင်းရန်။



## အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါ ကုသခြင်းနည်းလမ်းများ

- ★ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် လူနာ၏ ကိုယ်ခံအားပေါ်မူတည်၍ အသည်းကို အနားပေးခြင်းဖြင့် နာတာရှည်အသည်းရောင်အသားဝါ အဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲ ပျောက်ကင်းနိုင်ပါသည်။
- ★ နာတာရှည် အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါဖြစ်ပွားပါကလည်း ယခုအခါ ခေတ်မီဆေးဝါးများဖြစ်သည့် Direct Acting Antiviral (DAA) ဆေးများဖြင့် ရက်သတ္တပတ် (၁၂) ပတ်မှ (၂၄) ပတ်အတွင်း ပျောက်ကင်းအောင် ကုသနိုင်ပါသည်။
- ★ သို့ရာတွင် အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများမှ ရောဂါပိုးရှိသူ လူနာ၏ အသည်းအခြေအနေနှင့် အခြားရောဂါများ ရှိ၊ မရှိ အပေါ်မူတည်၍ ဆေးကုသမှု လို/မလို ကို ဆုံးဖြတ်လမ်းညွှန်ပေးမည်ဖြစ်သည်။